

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

АДМИНИСТРАЦИЯ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

Дирекция „Добро управление“

**ПЛАН ЗА ОЦЕНКА
НА ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ“
ЗА ПРОГРАМЕН ПЕРИОД 2014-2020 Г.**

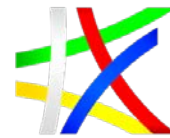
София, август 2021 г.

Версия 3

СЪДЪРЖАНИЕ

СЪКРАЩЕНИЯ	3
1. Цели, обхват и координация на изпълнението на плана за оценка.....	5
2. Контекст на Плана за оценка и натрупан опит през програмен период 2007-2013 г.	7
3. Видове оценки	8
Предварителна оценка:	8
Оценка по време на програмния период:.....	9
Последваща оценка:.....	11
4. Рамка за оценка	11
Управляващ орган	11
Направляваща група за оценка	12
Външни оценители	13
Комитет за наблюдение на ОПДУ	14
Европейска комисия.....	14
Партньорство за оценка на ЕСФ към Генерална дирекция „Заетост, социални въпроси и приобщаване“ на Европейската комисия	14
Постоянна междуведомствена работна група за оценка на Европейските структурни и инвестиционни фондове.....	15
5. Използване и разпространение на резултатите от оценките.....	15
6. Стратегия за управление на качеството на оценките.....	16
Подготовка (разписване на Техническа спецификация, избор на външен изпълнител).....	17
Управление на договорите с външни изпълнители за извършване на оценките	17
7. Изграждане на административен капацитет за провеждане на процеса по оценка.....	18
8. Източници на информация и данни	20
9. Планирани оценки.....	21

СЪКРАЩЕНИЯ

АМС – Администрация на Министерския съвет

БВП – Брутен вътрешен продукт

БФП – Безвъзмездна финансова помощ

ВСС – Висш съдебен съвет

ЕК, Комисията – Европейска комисия

ЕС – Европейски съюз

ЕСИФ – Европейските структурни и инвестиционни фондове

ЕСФ – Европейски социален фонд

ЗОП – Закон за обществените поръчки

ИИСДА - Интегрирана информационна система на държавната администрация

ИП – Инвестиционен приоритет

ИСУН – Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Европейския фонд за морско дело и рибарство, Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се и Кохезионния фонд на Европейския съюз в Република България

КН – Комитет за наблюдение

НКС – Национална комуникационна стратегия

НПО – Неправителствени организации

НСИ – Национален статистически институт

ОП – Оперативна програма

ОПДУ – Оперативна програма „Добро управление“ 2014 – 2020

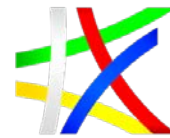
ОПАК – Оперативна програма „Административен капацитет“ 2007-2013

ОПТП – Оперативна програма „Техническа помощ“ 2007-2013

ПМС № 79/ 2014 г. - Постановление № 79 на Министерски съвет от 10.04.2014 г. за създаване на комитети за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014 – 2020 г.

ПО – Приоритетна ос

Регламент (ЕС) № 1303/2013 - РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за

развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета

Регламент (ЕС) № 1304/ 2013 - Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на съвета от 17 декември 2013 г. относно Европейския социален фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1081/2006 на Съвета

Регламент (ЕС) № 240/ 2014 - Делегиран регламент (ЕС) № 240/2014 на Комисията от 7 януари 2014 година относно Европейски кодекс на поведение за партньорство в рамките на европейските структурни и инвестиционни фондове

Регламент (ЕС) № 207/ 2015 - Регламент за изпълнение (ЕС) 207/2015 на Комисията от 20 януари 2015 година за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на образците за доклад за напредъка, представяне на информация относно голям проект, съвместен план за действие, доклади за изпълнението по цел „Инвестиции за растеж и работни места“, декларация за управлението, одитна стратегия, одитно становище и годишен контролен доклад, както и методология за анализ на разходите и ползите и, в съответствие с Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета, по отношение на образца на доклади за изпълнението по цел „Европейско териториално сътрудничество“

САР – Съвет за административна реформа

СИП – Социално-икономически партньори

СП – Споразумение за партньорство

СЦ – Специфична цел

ТЦ – Тематична цел

УО – Управляващ орган

ЦКЗ – Централно координационно звено

1. Цели, обхват и координация на изпълнението на плана за оценка

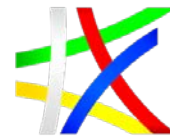
Чл. 114 на Регламент (ЕС) № 1303/2013 пояснява, че Управляващият орган съставя План за оценка за съответната оперативна програма, който се представя за одобрение на Комитета за наблюдение най-късно една година след приемането на оперативната програма. По предложение на ЕК, членове на КН и/или УО може да се извършва изменение на Плана за оценки, когато това е необходимо според потребностите на тези, които вземат решения, или когато следва да се извършват специфични оценки. Всяко изменение подлежи на одобрение от КН.

Планът за оценка обхваща ОПДУ, финансирана от Европейския социален фонд и държавния бюджет на Република България. Той е изготвен в изпълнение на чл. 56, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. и, съгласно Насоките относно плановете за оценка¹, разработени от Европейската комисия, е съществена и определяща част от изпълнението на ОПДУ. Оценка, които ще се извършат съгласно Плана, ще допринесат за ефективно и ефикасно изпълнение и управление на програмата, както и за оценка на ефекта от интервенциите върху целевите групи на ОПДУ. С помощта на оценките и придобитото знание кои интервенции върху кои целеви групи и за постигането на какви цели са успешни, УО и КН на ОПДУ ще могат да вземат информирани и навременни решения в подкрепа на изпълнението на програмата и да използват направените изводи за логиката на интервенции и управлението на програмата.

Планът за оценка разпределя ресурсите за провеждането на оценки с цел да подкрепи извършването на качествени оценки, както и тяхното ефективно използване от Управляващия орган. Плановете за оценка на различните оперативни програми, финансирани от ЕСФ в държавите-членки на ЕС ще позволят споделяне на знание и изводи в съответните сфери на интервенции, което ще допринесе за оформянето и изпълнението на програми и политики, основани на доказателства. Освен обмяна на опит между държавите-членки, плановете за оценка ще подкрепят обобщаването на изводите и препоръките от оценките, проведени в държавите-членки от ЕК и изготвянето на мета-анализи за ролята на фондовете в конкретна сфера или за въздействието им върху конкретна целева група.

Главната цел на Плана е да подобри качеството на оценките като осигури необходимите условия за планиране и извършване на оценки с високо качество през целия програмен период и да гарантира ефективното им използване като инструмент за управление на ОПДУ. Планът дава възможност на УО да проявява гъвкавост при определяне на областите, където би имало необходимост от оценки, както и техния тематичен обхват и времевата рамка за изпълнението им. Той ще допринесе и за навременното изготвяне на всички оценки, необходими за предоставяне на информация за докладите, които УО има ангажимент да предоставя на ЕК за периода след 2016 г. Такива са годишните доклади за изпълнение и докладите за напредъка, които следва да се представят през 2017 и 2019 г., съгласно чл. 50 и чл. 52 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, обобщения доклад и синтеза на констатациите за наличните оценки на програмата, които следва да бъдат предадени от Комисията всяка година от 2016 г. на Съвета, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и

¹ Monitoring and evaluation of european cohesion policy, ERDF, ESF, CF, Guidance Document on Evaluation Plans, Terms of Reference for Impact Evaluations, Guidance on Quality Management of External Evaluations, February 2015

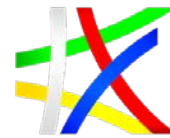
Комитета на Регионите (чл. 53). Той създава рамката за планирането и осигуряването на данни за оценките на въздействието, които е необходимо да бъдат извършени в изпълнение на чл. 56, пар. 3 от Регламент (ЕС) № 1303/ 2013 и гарантира, че данни и документи от съществено значение са навреме на разположение на УО, за да изпълни задължението си, предвидено в чл. 114, пар.2, да представи на ЕК доклад, обобщаващ констатациите от оценките извършени по време на програмния период, до 31 декември 2022 г. Планът за оценка гарантира, че ресурсите за финансиране и управление на оценките са подходящи и, че са налице процедури за създаването и събирането на данните, необходими за извършването на оценки, включително и на данни, свързани с общите и специфичните за програмата показатели. (чл. 54, пар.2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013). Планът ще подобри прозрачността и откритостта по отношение изпълнението на ОПДУ и информираността на заинтересованите страни относно резултатите от изпълнението на програмата и нейното въздействие и ще гарантира използването на резултатите от заинтересованите страни при прилагането на програмата.

Конкретните цели в плана за оценка са съсредоточени в няколко важни аспекта:

- определяне на степента на постигане на целите на Програмата;
- подобряване на качеството на изпълнение на програмата;
- обобщаване и анализиране на информация за ефективността, ефикасността и въздействието на програмата;
- идентифициране на приноса на ОПДУ към постигането на цели, заложиени в националните стратегически документи и тези на ЕС;
- повишаване на капацитета за управление на Програмата;
- укрепване на системата за нейното изпълнение;
- отговаряне на потребностите на бенефициентите;
- подпомагане на процеса на вземане на решения в УО;
- успешно усвояване на средствата от ЕСИФ.

Регламент (ЕС) № 1303/2013 изисква оценките да се фокусират върху измерването на ефекта от програмите, финансирани със средства от ЕСИФ. Според чл. 56, пар.3 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 през програмния период УО гарантира извършването на оценки, включително за оценяване на ефективността, ефикасността и въздействието на програмата въз основа на плана за оценка, както и че всяка оценка е подложена на подходящо проследяване в съответствие с правилата за отделните фондове. Поне веднъж през програмния период следва да се провежда оценка, с която се оценява приносът на подкрепата от ЕСИФ за постигането на специфичните цели по инвестиционните приоритети на всеки приоритет. Планът за оценка се разглежда от КН на ОПДУ (чл. 114, пар. 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г.), не по-късно от една година след приемането на програмата и се изпраща на ЕК.

Основните елементи на системата за мониторинг и оценка на ОПДУ са определени в Регламент (ЕС) № 1303/2013 г., както и Регламент (ЕС) № 1304/2013 г. Първият определя основните изисквания по отношение на предназначението и целите на оценката (чл. 50, чл. 54, пар. 1, чл. 55, 56, 57), използването на показатели (чл. 27, пар. 4), осигуряването на ресурси и капацитет (чл. 54, пар. 2, чл. 56, пар. 2), както и отговорностите и независимостта във връзка с оценките (чл. 54, пар. 3). Регламент (ЕС)

№ 1304/ 2013 определя в чл. 5 и Приложение 1 към него Общи показатели за изпълнение и за резултат за инвестициите на ЕСФ. Заедно с предаването на годишните доклади за изпълнение, УО следва да предава по електронен път структурираните данни за всяка приоритетна ос с разбивка по инвестиционни приоритети. Данните се внасят за категориите интервенции съгласно чл. 96, пар. 2, б. „б“, подточка „vi“ от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и показателите за изпълнение и за резултати. Чрез дерогация от чл. 50, пар. 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 предадените данни за общите показатели за изпълнение и за резултати са свързани със стойности за частично или изцяло изпълнени операции.

2. Контекст на Плана за оценка и натрупан опит през програмния период 2007-2013 г.

За България програмният период 2007-2013 г. беше първи програмния период, което наложи честа промяна в националната нормативна база за управление на Структурните и Кохезионния фондове на ЕС, по-късно прилагане (през 2009 г.) и постоянно развитие и доразработване на ИСУН, промяна на институционалната принадлежност и структурите на УО на ОПАК и ОПТП. Поради тези причини, преобладаващата част от оценките, извършени в периода 2010-2015 г. са процедурни оценки, които целят да подобрят системите за управление и контрол на оперативните програми, отчитането на изпълнението на програмите пред ЕК и захранването на УО с навременна и достоверна информация, необходима за оценка на проектни предложения и/ или мониторинг и верификация на проекти.

В периода 2007-2013 г. бяха идентифицирани пропуски в капацитета за наблюдение и оценка на ОПАК и ОПТП, което от своя страна предпостави забавяне на необходимите действия за препрограмиране. В периода 2014-2020 г. подобни процеси могат да доведат до загуба на резерва за изпълнение, т.е. практическо намаляване на предвидените средства извън правилото $n+3$. Това обуславя необходимостта от изграждането на надеждна рамка за осигуряване със статистическа информация по зададените в програмата индикатори и гарантиране на интегритета на системата от индикатори, вкл. ясни източници на информация и методи за изчисляване, остойностяване и т.н.

През 2014 и 2015 г. по ОПТП и ОПАК са планирани или проведени оценки, които оценяват ефектите от конкретни процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, които са усвоили голям дял от бюджета на програмите и се очаква да продължат като интервенции и в рамките на ОПДУ. Предвид факта, че ОПАК и ОПТП от програмния период 2007-2013 г. се сливат в една програма (ОПДУ) за периода 2014-2020 г., в началото на изпълнението на програмата от особена важност ще бъде именно провеждането на оценка, резултатите и препоръките от която да усъвършенстват системата за управление и контрол и да предоставят на УО информация, която да бъде използвана при разработването на процедурите по ОПДУ. (виж оценка 1 от т.9 Планирани оценки)

Оценките на изпълнението на годишните комуникационни планове на ОПДУ ще бъдат планирани така, че да захранят с информация годишните доклади и окончателния доклад за изпълнението на програмата.

По нито една от двете програми не са извършвани оценки на въздействието, които да оценят реалния ефект на програмите върху реформата в администрацията, реформата на съдебната система или върху функционирането на системата за управление на Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС. Поради малкия бюджет на програмите, не са провеждани и оценки на приноса на програмите към целите на Лисабонската стратегия и на Стратегия Европа 2020. Тези следва да се развива капацитет за провеждане на оценки на въздействието във връзка с изпълнението на задължението на УО по Регламент (ЕС) № 1303/2013.

3. Видове оценки

Видовете оценки биват предварителна, оценка по време на програмния период и последваща оценка. Информацията за тях е представена по-долу.

Предварителна оценка:

Съгласно чл. 55 на Регламент (ЕС) № 1303/2013 всяка държава-членка извършва предварителна оценка за подобряване на качеството на изготвяне на всяка програма. Тази предварителна оценка се фокусира върху оценяване на няколко ключови елемента, в частност: приноса към Стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж; вътрешната съгласуваност на програмата; последователността на разпределянето на бюджетните средства спрямо целите на програмата; последователността на избраните тематични цели, приоритетите и съответните цели на програмата; относимостта и яснотата на предлаганите за програмата показатели; по какъв начин очакваното изпълнение ще допринесе за резултатите; основанията за предложената форма на подкрепа; адекватността на човешките ресурси и на административния капацитет за управление на програмата; пригодността на процедурите за мониторинг на програмата, както и за събирането на данни, необходими за провеждане на оценките; пригодността на етапните цели, избрани за рамката на изпълнението; адекватността на планираните мерки за насърчаване на равните възможности за мъжете и жените и предотвратяване на всякаква дискриминация; по-специално по отношение на достъпност за хората с увреждания; адекватността на планираните мерки за насърчаване на устойчивото развитие; планираните мерки за намаляване на административната тежест за бенефициентите.

Предварителната оценка има за цел да подобри качеството на програмирането, като същевременно допринесе за коректното дефиниране на базовите стойности на целевите показатели.

Предварителната оценка се извършва от УО и на негова отговорност, като се представя на ЕК едновременно с представянето за одобрение на текста на оперативната програма. (виж оценка 10 от т.9 Планирани оценки)

Предварителната оценка на ОПДУ е извършена в периода март-декември 2014 г. като итеративен процес паралелен с процеса на програмиране. Голяма част от препоръките на оценителите са приети, в следствие на което качеството на програмата е значително подобро. Окончателният доклад от предварителната оценка е изпратен на ЕК през системата SFC-2014 заедно с окончателния вариант на ОПДУ на 29.12.2014 г.

Оценка по време на програмния период:

В съответствие с разпоредбата на чл. 56 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, по време на програмния период УО извършва оценки, включително оценки на ефективността, ефикасността и въздействието на програмата на базата на разработения План за оценка.

Оценките по време на програмния период могат да бъдат 2 вида:

- Оценки на изпълнението, които се извършват в началния етап на изпълнение на програмата и при които се изследва управлението и механизмите на изпълнение и управление на ОПДУ, и
- Оценки на въздействието, чиято цел е да изследват ефекта, който може да бъде съотнесен директно и изцяло към изпълнението на дадена интервенция.

Подкрепата от ЕСИФ за постигането на целите за всяка една от приоритетните оси следва да се оцени най-малко веднъж по време на програмния период. Въздействието на програмите се оценява от гледна точка на задачата на всеки европейски структурен и инвестиционен фонд спрямо целите по стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, и като се отчита размерът на програмата по отношение на БВП и безработицата в съответния програмен район, когато това е целесъобразно.

Оценките ще се използват, за да се даде отговор на специфични въпроси, свързани с програмирането, изпълнението и резултатите. Те ще се извършват от независими експерти. Техният дизайн, метод и разходи варират в зависимост от БФП във всяка приоритетна ос, и въпросите на които оценката ще трябва да отговори. Оценките могат да решават три типа въпроси – описателни, нормативни и причинно-следствени.

Оценката на въздействието е особен вид оценка, която се стреми да отговори на въпроси, свързани с причината и ефекта. За разлика от общите оценки, оценката на въздействието е структурирана около един конкретен въпрос: Какво е въздействието на ОПДУ върху изпълнението на националните и европейски стратегически цели? Този основен въпрос включва важно причинно-следствено измерение: ще се оценява само въздействието на ОПДУ, ефектът причинен пряко от програмата. Важен аспект от оценките ще бъде измерването на ефекта на ЕСФ в конкретните български условия. Това включва анализ на възможните хипотези, които най-общо са: сравнение между това, което всъщност се е случило и какво би се случило при липсата на интервенцията/ ОПДУ. Оценката на въздействието трябва да покаже, че позитивните и/или негативните промени в целевите групи са пряко свързани с интервенциите на програмата. В зависимост от оценката на въздействието на специфични приоритети по всяка Приоритетна ос ще се използват стандартни методи за оценка на въздействието (например: Randomised Control Trial, Quasi-experiments, Propensity score matching, Difference-in-difference, Regression discontinuity) в комбинация с работа с конкретни казуси (Process tracing and realist evaluation, Congruence analysis and contribution analysis, Qualitative comparative analysis). Предвид спецификите на интервенциите по ОПДУ, основната част от оценките на въздействието ще бъдат теоретични оценки (theory-based impact evaluations).

За качествена подготовка на данните на оценки УО възложи през 2017 г. на външен изпълнител да определи обхвата на данни, които ще са необходими за всяка за оценките, включени в Плана за оценка, периода и периодичността на тяхното събиране, както и източниците на данни, които могат/ следва да бъдат използвани. Въз основа на този анализ, УО ще определи необходимо ли е възлагането на външен изпълнител на

събирането на данни за една и/ или няколко от заложените оценки. За определянето и събирането на данни за провеждане на оценки УО планира до 60 000 лв. до 2023 г.

Ad hoc оценки могат да бъдат извършвани извън планираното в Плана за оценка при следните условия:

- При значително отклонение от първоначално поставените цели. В случай, че се констатира (например в годишни доклади, в доклади след текущи оценки и др.) риск от неизпълнение на ОПДУ, УО следва да инициира провеждането на оценка. При тази оценка ще се извърши анализ на всички данни (постигане на целите, изпълнение на индикаторите, финансови показатели и др.). Докладът за резултатите от оценката трябва да идентифицира наличните проблеми и породилите ги причини, както и да даде препоръки за тяхното преодоляване.
- При предложени промени в ОПДУ в съответствие с чл. 30 на Регламент (ЕС) № 1303/2013. Всяка една промяна на програмата, трябва да бъде предшествана от оценка, освен когато става въпрос за коригиране на технически грешки. Малки или технически преразглеждания, които не предполагат значителни изменения в Програмата не следва да бъдат подлагани на оценка.

При определяне на методите за оценка на всяка конкретна оценка, УО ще конкретизира същите на етап изготвяне на задание за провеждане на обществена поръчка като при необходимост ще се възползва от възможността да изиска принос от кандидатите за допълване на методите и инструментариума за оценка в техническите предложения на кандидатите за изпълнение на конкретната обществена поръчка.

При формулиране на конкретните методи за всяка оценка, УО ще съблюдава методическите указания на ЕК.

При изготвяне на оценките ще бъдат използвани както методи на оценка на изпълнението (анализ на данни, анкети, проучвания, интервюта и др.) така и методи за оценка на въздействието, преглед на литература, казуси, фокус-групи и др.)

Методологията за извършване на дадена оценка може да включва комбинация от следните методи и инструменти в зависимост от целите и спецификата на конкретната оценка:

- Преглед и анализ на релевантните източници на информация и свързани документи;
- Извършване на собствени проучвания за събиране на количествени и качествени данни, представляващи изходна база за извършване на оценката;
- Анализ на вече натрупан опит, идентифицирани проблеми и съответно добри практики;
- Провеждане на теренни проучвания;
- Запитвания/интервюта с представители на УО на ОПАК/ ОПТП/ ОПДУ, целевите групи и останалите заинтересовани страни;
- Анализи на целите и показателите (SMART)
- Анализ на икономичността, ефективността и ефикасността на изпълнението;
- Анализ на устойчивостта на изпълнението - показатели, индикатори за оценка на устойчивост и ефект от устойчивостта
- Анализ разходи-ползи;
- Оценка на въздействието (Theory-based Impact evaluation)
- Подход на смесените методи (mixed methods approach) за оценка на въздействието.

При извършването на оценките ще бъдат използвани данни и документи от ИСУН, специфична вторична информация, която се създава и съхранява от УО на

ОПДУ (УО на ОПАК и УО на ОПТП), информация от бенефициенти по трите програми, изследвания и данни от НСИ, данни от ИИСДА, вторична информация, събрана за целите на оценката чрез анкети, фокус групи, дълбочинни интервюта и др. с УО, КН, бенефициенти, заинтересовани страни и/или широката общественост, количествен, качествен или сравнителен анализ на данни.

Последваща оценка:

Тази оценка се извършва от ЕК или от държавата-членка в тясно сътрудничество с ЕК (чл. 57 от Регламент (ЕС) № 1303/2013). Нейната цел е да се разгледа ефективността и ефикасността на Европейските структурни и инвестиционни фондове и техния принос за изпълнението на Стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Последващата оценка следва да приключи до 31 декември 2024 г.

За всеки фонд ЕК изготвя до 31 декември 2025 г. обобщаващ доклад, в който се посочват основните заключения от последващите оценки.

4. Рамка за оценка

Управляващ орган

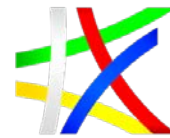
Отдел „Програмиране и договаряне“ (ПД) в Дирекция „Добро управление“ (УО на ОПДУ) в Администрацията на Министерския съвет отговаря за изпълнение на дейностите по оценка на ОПДУ, ОПАК и ОПТП. В отдел ПД има двама експерти оценка, които са взаимно заменяеми.

Експертите оценка разработват плана за оценка и промените му, при необходимост, служат като секретариат на Направляващата група за оценка. Те подготвят техническите задания за възлагането на оценките на външни независими консултанти, осигуряват им необходимите данни и информация, налични в УО, представят становища, коментират и одобряват докладите от проведените външни оценки, с което гарантират качеството им. Оценките се извършват от външни експерти, които са функционално независими от органите, отговарящи за изпълнението на програмата.

Експертите оценка инициират извършването на оценка / оценки в изпълнение на Плана за оценки или на ad hoc оценки съгласно допълнително идентифицирани потребности. Дейностите по оценка се извършват от външни оценители. При избор на външни оценители в зависимост от съответната оценка в Техническото задание ще се залагат изисквания, които да гарантират функционална независимост на експертите, които ще осъществяват дейностите.

Основните задачи на УО за оценка на програмата са:

- Изготвя и прилага процедури за определянето и събирането на данните, необходими за извършването на оценки, включително и на данни, свързани с общите и специфичните за програмата показатели;
- Извършва предварителна оценка за подобряване на качеството на изготвяне на програмата;
- Изготвя План за оценка на програмата и неговите евентуални изменения;

- Представя за одобрение от страна на Комитета за наблюдение Плана за оценка и всяко негово изменение, както и напредъка по изпълнението на плана в регламентираните срокове;
- Осигурява включването на партньорите в работата по оценката на програмите в рамките на Комитета за наблюдение и, когато е целесъобразно, в работата на Направляващата група за оценка,;
- Осигурява извършването на оценки, включително за оценяване на ефективността, ефикасността и въздействието на програмата въз основа на Плана за оценка;
- Изготвя технически задания за извършване на оценки от външни екипи от оценители. Дефинира изискванията за извършване на оценките;
- Осигурява административен капацитет за изпълнението на дейностите по координация, наблюдение и промяна на оценките, заложи в Плана за оценка;
- Осигурява информацията, необходими за извършване на оценки;
- Осигурява предприемане на последващи действия в резултат на проведени оценки и проверява степента на изпълнение на препоръките от оценките;
- Представя за разглеждане на Комитета за наблюдение всички проведени оценки преди изпращането им на Европейската комисия;
- Провежда консултации с партньорите от Комитета за наблюдение относно докладите, в които са обобщени констатациите от оценките, извършени през програмния период в съответствие с чл. 114, пар. 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;
- Запознава Комитета за наблюдение с резултатите от оценки, проведени от Европейската комисия и касаещи оперативната програма;
- В резултат на проведените оценки прави предложения за промяна в съдържанието на ОПДУ или в начина на управление;
- Организира и координира оценките, извършвани от външни оценители;
- Носи отговорност за публикуване на проведените оценки;
- Сътрудничи с други институции при планирането, подготовката и извършването на изследвания в рамките на ОПДУ и на хоризонталните принципи;
- Обменя добри практики с други оперативни програми и други държави-членки на ЕС.

УО осигурява по Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ на ОПДУ средствата, необходими за извършването на оценките, и гарантира, че са налице процедури за определянето и събирането на данните, необходими за извършването на оценки, включително и на данни, свързани с общите и специфичните индикатори за програмата.

Направляваща група за оценка

Направляващата група за оценка е сформирана след одобрението на Плана за оценка със заповед на Ръководителя на Управляващия орган (РУО) и в състава ѝ са включени:

- представители от всеки от отделите на УО;
- представител на НСИ;
- представители на ведомствата, отговорни за политиките, по които ще се финансират мерки от ОПДУ (например Администрацията на Министерския съвет – дирекция „Модернизация на администрацията“, дирекция

„Икономическа и социална политика“ и дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз“ и ЦКЗ, Министерство на правосъдието, Държавна агенция „Електронно управление“, Национален статистически институт, Администрация на Висшия съдебен съвет);

- представител на Националното сдружение на общините в Република България;
- други представители на заинтересованите страни по преценка на РУО.

Направляващата група за оценка е с постоянен срок на действие и има за задача да организира и координира процеса по оценка на ОПДУ, както и да гарантира качеството на провежданите оценки посредством:

- Определяне на целите и обхвата на планираните оценки;
- Подкрепа при разработване на технически спецификации за извършване на оценки от външни оценители;
- Подпомагане на външните оценители чрез осигуряване на данни, информация, документи и др.;
- Даване на становища и коментари по доклади, отчети и други документи, свързани с оценките.

Становищата и коментарите на Направляващата група за оценка по докладите от оценки са изключително полезни както при окончателното оформяне на препоръките от оценката, така и при изготвянето на план за изпълнение на препоръките, защото в много случаи препоръките не могат да бъдат изпълнени от УО, а следва да бъдат интегрирани в стратегически документи или в нормативни промени, което изисква ангажимент от институциите, които определят политиките в дадена сфера. Участието на представители на всички отдели в УО в Направляващата група за оценка гарантират своевременно и пропорционално изменение в процедурния наръчник на УО на ОПДУ и в системите за управление и контрол за изпълнение на препоръките от оценките.

В случай на важни или трудни за изпълнение от методологическа гледна точка оценки, в състава на Направляващата група за оценка могат да бъдат включвани и външни за екипа от оценители и администрацията експерти, притежаващи доказана експертиза и репутация в оценките на програми в съответната област.

Външни оценители

Оценките, включени в Плана за оценка ще се извършват от външни оценители. Времевите графици включват и провеждане на процедурата за избор на изпълнител, сътрудничество с оценителите, дискутиране и одобрение на доклада от оценката. Изборът на външни оценители ще се извършва по реда на ЗОП. Отдел ПД изготвя техническото задание съдържащо предмет, цели, задачи, график, бюджет и отговорности на изпълняващия екип.

При използването на външна експертиза може да се използват две възможности:

- сключване на рамков договор с функционално независим от УО външен изпълнител за извършване на текущата оценка на ОПДУ за целия период на изпълнение на Програмата или за определена негова част;
- сключване на отделни договори за извършване на специфични оценки в съответствие със заложените в Плана за оценка дейности, оценки в изпълнение на чл. 56, пар. 1-4 на Регламент (ЕС) № 1303/2013 или ad hoc оценки съгласно допълнително идентифицирани потребности.

При изпълнение на договори за оценка от външен изпълнител, експертите оценка в отдел ПД осъществяват координация на работата на оценителите. Съгласно подписания договор и клаузите в него, външният оценител работи в тясно

сътрудничество с експертите оценка в отдел ПД, които следва да му предоставят необходимите документи и информация, както и да му съдействат за изпълнение на заданието. Изпълнителят предоставя доклади за изпълнение на конкретната поръчка по график, съобразно клаузите на съответния договор.

Отчетността по реализиране на дейностите се извършва съгласно установения план-график между УО и външния оценител.

Комитет за наблюдение на ОПДУ

Комитетът за наблюдение на ОПДУ беше сформиран със Заповед № Р-141 от 12 юни 2015 г., като съставът му е съобразен с изискванията на ПМС № 79 /2014 г.

Комитетът за наблюдение на ОПДУ играе важна роля в процеса на оценка. Основните задачи на КН включват:

- Преглед и одобрение на Плана за оценка и всяко негово изменение;
- Проследяване на напредъка по изпълнението на Плана – КН следва да бъде информиран за изпълнението на плана за оценка, резултатите от оценките на ОПДУ и предприетите действия в отговор на препоръките и констатациите от докладите за оценка в съответствие с чл. 110, пар.2, б. „б“ и чл. 111, пар. 4, б. „а“ на Регламент (ЕС) № 1303/2013, и чл. 16, пар.1 и 2 на Регламент (ЕС) № 240/2014 като част от годишния доклад за изпълнение;
- Разглеждане на всички оценки, извършени от УО, преди изпращането им на ЕК;
- Отправяне на коментари към УО по отношение на оценката на програмата и мониторинг на действията, предприети вследствие на неговите коментари;
- Консултиране на УО относно доклада, в който са обобщени констатациите от оценките, извършени през програмния период в съответствие с чл. 114, пар. 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;
- Консултиране на УО по всяко изменение на програмата, предложено от УО, включително в резултат на извършена оценка.

Европейска комисия

Представителите на ЕК са включени в процеса на оценка чрез участието си в заседанията на Комитета за наблюдение. ЕК съгласува Плана за оценка и има задължение да извърши последваща оценка. Освен това, Комисията, по своя преценка и инициатива, може да провежда и в партньорство с държавите-членки оценки, свързани с изпълнението и въздействието на ОП, например ако последните покажат значително отклонение от първоначално поставените цели. Съгласно чл. 57, пар. 1 на Регламент (ЕС) № 1303/ 2013 последващите оценки се извършват от Комисията или от държавите-членки в тясно сътрудничество с Комисията. ЕК издава насоки относно плановете за оценка, методите и техниките за провеждане на оценки и анализ на данните.

Партньорство за оценка на ЕСФ към Генерална дирекция „Заетост, социални въпроси и приобщаване“ на Европейската комисия

Партньорството за оценка на ЕСФ е работна група на експертите оценка от управляващите органи на оперативни програми във всички държави-членки на ЕС, съфинансирани от Европейския социален фонд. Секретариат на Партньорството за оценка на ЕСФ е Отдел „Оценка и оценка на въздействието“ (Evaluation and Impact Assessment Unit) в Генерална дирекция „Заетост, социални въпроси и приобщаване“ на Европейската комисия. Партньорството за оценка на ЕСФ провежда редовни заседания

четири пъти годишно, като дневният ред на заседанията се предлага от председателя и се одобрява с обикновено мнозинство от присъстващите представители на държавите-членки. Партньорството за оценка на ЕСФ провежда и обучения на членовете си поне един път годишно. То е важен форум за дискусии между ЕК и държавите-членки по въпроси, засягащи оценката на политиката на сближаване, включително методически указания, индикатори, планове за оценка, напредък по отношение на оценките които се предприемат от ЕК и държавите-членки, както и резултатите от оценките и тяхното приложение.

Постоянна междуведомствена работна група за оценка на Европейските структурни и инвестиционни фондове

Със Заповед № Р-111/ 12.05.2015 г. на заместник министър-председателя по европейските фондове и икономическата политика беше сформирана постоянна междуведомствена работна група за оценка на Европейските структурни и инвестиционни фондове, включваща представители на ЦКЗ, управляващите органи на програмите, съ-финансирани от ЕСИФ и НСИ.

Работната група има следните функции и задачи:

- Осигуряване на централна координация на оценката на програмите, съфинансирани от ЕСИФ;
- Обсъждане на инициативите на Европейската комисия по отношение на оценката на ЕСИФ, включително резултатите и документите, произтичащи от работата на Мрежата за оценка към Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ и Партньорството за оценка към Генерална дирекция „Заетост, социални въпроси и приобщаване“ на Европейската комисия и Европейска мрежа за оценка на развитието на селските райони към Генерална дирекция „Земеделие и развитие на селските райони“;
- Подпомагане на УО в разработването на планове за оценка на програми, финансирани със средства на ЕС, съгласно чл. 56, пар. 1 на Регламент (ЕС) № 1303/2013, включително и при използване опита на Европейската статистическа система за мониторинг на национални и европейски стратегии;
- Осигуряване на обмен на добри практики по отношение оценката на програмите, съфинансирани от ЕСИФ, между Управляващите органи, ЦКЗ и НСИ, както и между УО, ЦКЗ и НСИ и аналогични институции на други държави-членки;
- Подпомагане на ЦКЗ при извършването на оценки на Споразумението за партньорство и приноса на ЕСИФ за постигане на целите на хоризонталните политики на ЕС;
- Координация при извършването на оценки по хоризонтални теми и такива, приложими към две или повече оперативни програми.

Цялостното административно и организационно обслужване на работата на Работната група се осъществява от секретариат, чиито функции се изпълняват от ЦКЗ.

5. Използване и разпространение на резултатите от оценките

Резюметата на докладите от оценки (на български и английски език) и самите доклади от извършените оценки на ОПДУ са разпространявани, за да се осигури прозрачност, публичност и достъп до препоръките и изводите на всички заинтересовани страни. В резюметата са включени основните изводи и препоръки по

всеки от въпросите за оценка, както и кратко описание на използваните данни и методи за оценка. Разпространението им е важно условие за по-ефективно отразяване на изводите и резултатите от оценките в процеса на изпълнение и управление на оперативната програма, както и за повишаване на общия ефект от проведените оценки.

Оповестяването и разпространяването на резултатите от оценките ще се извършва под формата на:

- представяне на докладите от извършени оценки пред КН;
- публикуване на докладите от извършени оценки на Единния информационен портал www.eufunds.bg;
- изготвяне на специализирани бюлетини, публикации и прес-съобщения относно извършени оценки и тяхното разпространение сред заинтересованите страни или сред широката общественост;
- организиране на работни срещи със заинтересовани страни; организиране на тематични семинари и конференции.

Някои от дейностите по разпространяването на резултатите от извършена оценка могат да залегнат в договорите с външните оценители.

С оглед да се улесни ЕК да предоставя примери пред общността за оценка на методологични подходи, използвани в различни области; да анализира получените от оценките доказателства; доколкото е възможно да изгражда информационен масив за получените от оценките доказателства, необходими при разработването на политики, УО изпраща на ЕК чрез системата за електронен обмен на данни (SFC-2014), както окончателните доклади от извършените оценки, така и съответните технически задания, изготвени за тяхното осъществяване.

Информация за действията, предприети за изпълнение на препоръките от извършените оценки, се предоставя на КН.

6. Стратегия за управление на качеството на оценките

При изпълнение на дейностите по оценка на ОПДУ, УО се придържа към стандартите за качество, установени в Наръчника на ЕК за оценка на социално-икономическото развитие EVALSED², Насоки на ЕК за изготвяне на техническо задание за извършване на оценка на въздействието и Насоките на ЕК за управление на качеството при външно възлагане на оценки (Приложение 1 и 2 към Насоки на Комисията за изготвяне на Плановете за оценка). Описаната стратегия се основава и на опита на УО на ОПАК и ОПТП при планиране, възлагане и изпълнение на оценките в програмния период 2007 – 2013 г.

Стратегията за управление на качеството дава информация за целия процес на оценка - от неговото планиране до разпространението и използването на получените резултати. Тя разчита на външни и вътрешни механизми, и включва следните индикативни етапи:

² EVALSED: The resource for the evaluation of Socio-Economic Development, September 2013

Подготовка (разписване на Техническа спецификация, избор на външен изпълнител)

Първият етап от стратегията за управление на качеството е определяне на целите на оценката, детайлизиране на въпросите за оценка, определяне на конкретния вид и обем на данните и информацията, необходими за провеждане на оценката. След изясняването на тези ключови въпроси, експертите оценка в отдел ПД пристъпват към изготвянето на техническа спецификация, която в максимална степен да конкретизира цялата необходима информация за извършване на оценката. Особено внимание се отделя на детайлното описание на въпросите на оценката и на наличните данни за извършването ѝ. В техническата спецификация се описват и видовете, броят и срокът за предоставяне на всички доклади, както и тяхното съдържание. В техническата спецификация ще фигурира и задължително изискване за включване консултации със заинтересованите страни в процеса на оценката, както и обществено обсъждане на резултатите. За гарантиране качеството на техническата спецификация, тя се обсъжда в рамките на Направляващата група за оценка.

За осигуряване на качествени заключения и препоръки от оценките УО ще прилага критерий „икономически най-изгодна оферта“ .

Управление на договорите с външни изпълнители за извършване на оценките

Във всеки договор с външен изпълнител за извършване на оценка се определят оторизирани лица от страна на Управляващия орган и изпълнителя, които са ангажирани с оперативното му изпълнение. Така се постига координация на действията и обмен на информация в изключително кратки срокове и се предприемат необходимите коригиращи действия.

В договора изрично се записва, че възложителят има право да прекрати едностранно договора при неизпълнение на поетите от страна на изпълнителя задължения или да поиска намаление на възнаграждението. Също така, изпълнителят се задължава да отстрани за своя сметка допуснатите недостатъци в процеса на изпълнение на договора, ако такива бъдат констатирани, както и да вземе под внимание коментарите и указанията на възложителя, свързани с изпълнението на предмета на договора.

Докладите от оценките съдържат като минимум следната информация:

- **резюме на доклада – на български и английски език**, в което да са включени основните изводи и препоръки по всеки от въпросите за оценка, както и кратко описание на използваните данни и методи за оценка;
- описание на оценяваните интервенции;
- цел на оценката;
- използвани методи за оценката;
- резултати с подходяща визуализация на данните;
- заключения и препоръки.

Докладите от оценките трябва да отговарят на следните примерни критерии:

- съответствие на нуждите: оценителният доклад трябва адекватно да отразява необходимата информация и да отговаря на техническото задание;

- съответствие на обхвата: обосновката, приносът, резултатите, въздействието, взаимовръзките с други политики, както и очакваните ползи трябва да са задълбочено изследвани (в зависимост от обхвата на оценката и въпросите);
- съответствие на техническото задание за оценката: техническото задание за оценката трябва да е подходящо за постигане на необходимите резултати;
- надеждност на данните: първичните и вторичните данни да са събрани и селектирани по подходящ и надежден за тяхното използване начин;
- логически анализ: количествените и качествените данни трябва да дадат отговор на основните въпроси на оценката, в съответствие с установените практики, но може да се използват и иновативни модели за анализ на данни;
- надеждност на резултатите: резултатите трябва да са проверими от данните използвани за анализа и да са интерпретирани с подходяща логика и хипотези;
- обективни заключения: заключенията трябва да са обосновани и безпристрастни;
- ясен изказ: докладът трябва да описва контекста и целите, както и организацията и резултатите на ОП, като предоставя лесна за разбиране информация, тъй като редица проучвания показват, че обикновено докладите от оценките са написани на изключително сложен език, труднодостъпен за широката общественост;
- представяне: данните следва да бъдат визуализирани по подходящ начин;
- релевантност на препоръките: докладът трябва да предоставя препоръки, които да са приложими в процеса на вземане на решения;
- прозрачност и откритост на процеса: резултатите от оценките ще бъдат достъпни за всички заинтересовани страни.

УО използва резултатите от оценката, вкл. изготвя план за изпълнение на отправените препоръки или аргументация защо препоръките не могат или не е целесъобразно да бъдат изпълнени.

Изпълнението на договора за оценка започва със стартираща среща между представители на УО и изпълнителя, на която се обсъждат предстоящите дейности, начинът и графикът за тяхното изпълнение, необходимата информация и данни, срокът за представяне на докладите съгласно техническата спецификация, както и други уточняващи въпроси.

Задължително се представя от изпълнителя Встъпителен доклад, който следва да включва подробна и конкретна методология и инструментариум, както и детайлен график за изпълнение с обоснована последователност за провеждане на оценката – конкретни методи, инструменти и източници за набиране, анализиране и документиране на информацията. Задължително е докладът да включва и информация за идентифициране на рисковете и проблемите, които могат да възникнат в процеса на извършване на дейностите по оценката, както и предложения за тяхното преодоляване.

Друг способ за осигуряване качеството на оценките са коментарите на експертите оценка от отдел ПД, както и коментарите от другите отдели на УО по докладите.

7. Изграждане на административен капацитет за провеждане на процеса по оценка

С оглед гарантиране ефективното изпълнение на Плана за оценки и специфичните дейности по оценка през целия програмен период УО ще насочи усилия и към

изграждането и засилването на административния капацитет на експертите в УО, които са отговорни за организиране на процеса по оценка. Тези дейности включват, но не се изчерпват с:

- организиране и провеждане на специфични обучения;
- участие в международни семинари, курсове и конференции;
- участие в специализирани учебни посещения;
- участие в проекти за обмяна на опит и ноу-хау, финансирани в рамките на Приоритетна ос 5 „Техническа помощ”.

Финансовите ресурси за предложените обучителни дейности, свързани с оценката, не са включени в бюджета на Плана за оценка, а ще бъдат заделени по код 121 „Подготовка, изпълнение, наблюдение и контрол“ на Приоритетна ос 5 на ОПДУ в рамките на Плана за обучения на УО на ОПДУ. Дирекция „Добро управление“ изготвя ежегодни анализи на нуждите от обучение на служителите в дирекцията, на база на които се изготвят, одобряват и изпълняват ежегодни Планове за обучение. Обученията, които двамата експерти оценка следва да преминат ще бъдат залагани поетапно в Плановите за обучение на дирекцията за всяка година от периода 2016-2023 г. Поради тези причини, разходите за обучения във връзка с процеса по оценка на ОПДУ няма да бъдат включвани в бюджета на Плана за оценка, а ще останат в рамките на бюджета на Плановите за обучение на служителите на дирекция „Добро управление“ за периода 2016-2023 г.

Основните направления, в които е необходимо обучение на експертите оценка, както и на експертите от другите отдели на УО, които влизат в състава на Направляващата група за оценка са:

- идентифициране и дефиниране на значими и релевантни въпроси за оценка,
- подбор на най-подходящия метод/ комбинация от методи за оценка за отговор на формулираните въпроси при наличните данни или данните, които биха могли да бъдат събрани,
- как да се организира и планира събирането, структурирането и поддържането на данни, необходими за отговор на въпросите за оценка,
- как да се конструират въпросници и как да се провеждат анкети и проучвания, вкл. как да се интерпретират дадените отговори, как да се обработват данните (качествени и количествени) за целите на анализа и кои статистически инструменти са подходящи в различните случаи,
- как да се създаде и поддържа база данни и какви са предимствата и недостатъците на основните инструменти за целта,
- как да се планира и управлява процеса по оценка и кои са основните инструменти за целта,
- подбор на група от казуси за теоретична оценка на въздействието;
- формиране на контролни групи с характеристики като групите, върху които ОПДУ въздейства, подготовка на набор от данни за провеждане на оценка на въздействието с контролни групи (counter-factual impact evaluation),
- работа с SPSS и друг софтуер за статистическа обработка на данни,
- статистически методи за обработка на големи обеми от данни,
- как да бъдат изготвени резюмета на основните изводи и препоръки от оценките, които да бъдат използвани при разработването на политики и др.

Обученията са планирани, за да може УО да изготвя технически задания за възлагане на оценките на външен изпълнител с високо качество, да контролира работата на външните изпълнители и да гарантира високо качество на докладите от проведените оценки.

8. Източници на информация и данни

Набирането на данни за прилагане на описаните по-горе методи за оценка ще бъде осъществявано по няколко основни начина:

1. Използване на служебни и публични регистри, в което се включва информация от:
 - ИСУН;
 - Търговския регистър и Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, публични регистри на държавни органи (напр. ИИСДА, съдебни регистри);
2. Използване на статистически данни на НСИ и органите на статистиката (вкл. Евростат);
3. Национални стратегически, планови и програмни документи, обнародвани в държавен вестник или съответно в правителствения портал за обществени консултации – www.strategy.bg, както и официалните интернет страници на съответните институции;
4. Данни и информация на Европейската комисия;
5. Служебна информация (включително за лицата) относно общите индикатори и индикаторите за изпълнение и резултат, предоставяна от бенефициентите в техническите доклади за изпълнение и набирана от служителите на УО в рамките на процеса на верификация;
6. Набиране на информация от теренни проучвания (анкети, фокус групи, дълбочинни интервюта и др. с УО, КН, бенефициенти, заинтересовани страни и/или широката общественост), което ще се осъществява от избраните изпълнители за всяка конкретна поръчка;
7. Информация за изпълнението на дългосрочните индикатори за резултат (вкл. събрана на извадков принцип);
8. Друга специфична информация, например годишни доклади за изпълнението, предишни анализи, изследвания, оценки и др. количествен, качествен или сравнителен анализ на данни.

Експертите оценка в отдел ПД на УО нямат опит в определянето и събирането на данни за провеждане на оценки на въздействието. Изключително важно е тези данни да се определят и събират от началото на изпълнението на интервенциите, защото набавянето им впоследствие е значително по-скъпо, а в някои случаи и невъзможно. В УО липсва и експертиза за формиране на контролни групи със същите характеристики като третираната популация за провеждане на оценка на въздействието.

За качествена подготовка на данните на оценки, УО ще възложи на външен изпълнител да определи мерки за защита на лични данни и служебна информация при предоставянето на данни за оценките, обхвата на данни, които ще са необходими за всяка за оценките, периода и периодичността на тяхното събиране, както и източниците на данни, които могат/ следва да бъдат използвани. Въз основа на този анализ, УО ще определи кои отдели какви типове данни ще събират, от какви източници, на какъв интервал от време, какъв период след началото на оценяваните интервенции и пр. УО

предвижда и финансов ресурс за закупуване/ събиране на данни за една и/ или няколко от заложените оценки.

В допълнение, в изпълнение на Приложение I на Регламент (ЕС) № 1304/ 2013 УО е длъжно да събира информация за Общи показатели за дългосрочни резултати относно участниците въз основа на представителна извадка от участниците в рамките на всеки инвестиционен приоритет шест месеца след напускането на операцията от участниците. Външният изпълнител следва да предложи на УО какви са предимствата и недостатъците при отчитане на общите показатели за дългосрочни резултати въз основа на представителна извадка и да определи методология и критерии за гарантиране на представителност на извадката., както и да предложи как да се гарантира вътрешната валидност на извадката при условие, че не се контактува с всички участници в операции по ОПДУ. За определянето и събирането на данни за провеждане на оценки УО планира до 600 000 лв. до 2023 г.

9. Оценки

Представен е списък и описание на предвижданите теми за оценка и индикативните дейности по оценката на ОПДУ, индикативен график за тяхното извършване и друга информация, съгласно Насоките на Комисията за изготвяне на Планове за оценка. Списъкът е индикативен и ще бъде преразглеждан от Комитета за наблюдение на ОПДУ с оглед отразяване на актуалните потребности от оценка.

За всяка оценка, Планът съдържа следната информация:

1. Предмет на оценката
2. Обосновка на необходимостта от оценката, подход (процесна оценка или оценка на въздействието)
3. Основни въпроси за оценка, които ще бъдат конкретизирани в техническите спецификации;
4. Продължителност и индикативен период за провеждане на оценката.
5. Бюджет за провеждане на оценката.

Предвидените дейности и въпроси за оценка по всяка тема също са индикативни и могат да бъдат променени/съкратени/допълнени в зависимост от конкретните потребности в периода на извършване на оценката.

Всички интервенции по приоритетни ос 1, 2 и 3 на ОПДУ попадат в обхвата на Тематична цел № 11 „Засилване на институционалния капацитет на публичните органи и заинтересовани страни и ефикасна публична администрация“, Инвестиционен приоритет 11i „Инвестиции в институционален капацитет и в ефикасността на публичните администрации и публичните услуги на национално, регионално и местно равнище с цел осъществяването на реформи и постигането на по-добро регулиране и добро управление“, поради което оценка 4 ще оценява съответствието на интервенциите по приоритетни оси 1, 2 и 3 с ТЦ 11, ИП 11i.

Извършени оценки:

№	Тема	Вид	Подготовка на документация за възлагане на външен изпълнител	Провеждане на обществена поръчка	Период на извършване на оценката	Прогнозен бюджет
1	Анализ на ОПАК и ОПТП във връзка с изготвянето на окончателните доклади по двете програми	Обобщаваща оценка	май-юни 2016 г.	август – октомври 2016 г.	ноември 2016 г.	65 998,80 лв.
2	Оценка на изпълнението на ОПДУ в периода 2015-2017 г. и проучвания, подпомагащи процеса по планиране събирането на данни за всички оценки след 2017 г., включени в Плана за оценка на ОПДУ	Процесна оценка	юни-юли 2017 г.	септември – декември 2017 г.	февруари 2018 г.- август 2018 г.	103 200 лв.
3	Междинна оценка на напредъка по изпълнението на приоритетни оси 1, 2, 3.	Процесна оценка (Оценка на изпълнението)	декември 2018 г.- януари 2019 г.	юли – ноември 2019 г.	декември 2019 г. – април 2020 г.	116 640 лв.

Планирани оценки:

4	Оценка на ефективността, ефикасността и въздействието на ОПДУ: за развитие на електронното управление и подобряване на административното обслужване по Приоритетна ос 1 на ОПДУ;за административна реформа и административния капацитет по ПО	Оценка на въздействието	юли-септември 2021 г.	октомври 2021 – март 2022 г.	април - октомври 2022 г.	600 000 лв.

Извършени оценки:

№	Тема	Вид	Подготовка на документация за възлагане на външен изпълнител	Провеждане на обществена поръчка	Период на извършване на оценката	Прогнозен бюджет
	2; за съдебната реформа, електронното правосъдие и обучението в съдебната система по ПО 3; за развитие на системата за управление на ЕСИФ по Приоритетни оси 4 и 5; за развитие на гражданския контрол върху администрацията и съдебната система и на гражданското участие по Приоритетни оси 2 и 3 на ОПДУ.					
	Определяне и събиране на данни за провеждане на планираните оценки и отчитане на индикатори по ОПДУ					60 000 лв.
	Общ бюджет на Плана за оценка					945 838,80 лв.

Извършени оценки:

№	Тема	Обосновка	Източници на данни	Примерни въпроси за оценка
1	Анализ на ОПАК и ОПТП във	Предвид сливането на УО на ОПАК и УО на ОПТП през м. май 2015 г. и	ИСУН, НСИ, УО, технически доклади от бенефициенти, анкети и интервюта с участници в интервенции	1. Анализ на съответствието между стратегиите (целите и приоритетите), заложен в ОПАК и ОПТП, и тяхното

	връзка с изготвянето на окончателните доклади по двете програми	текущото на служителите, оценката ще подпомогне изготвянето на окончателните доклади по двете програми.	Годишните доклади за напредъка в изпълнението на ОПАК и ОПТП за всяка година от периода 2007-2014 г., докладите от оценки на ОПАК и ОПТП, Комуникационните планове на ОПАК и ОПТП, техническите доклади на бенефициентите и всички други документи са налични в УО и при релевантност към оценката ще бъдат предоставени на изпълнителя.	изпълнение, от една страна, и настоящото социално-икономическо положение в страната от друга страна; 2. Анализ на постигнатите резултати, измерени посредством материални и финансови показатели, включително анализ на качеството на осъществения напредък по отношение на първоначално поставените цели; 3. Принос за изпълнение на хоризонталните политики на ЕС; 4. Оценка на постигнатата устойчивост на резултатите от изпълнението на ОПАК и ОПТП; 5. Анализ и оценка на срещани важни проблеми и предприемани мерки за решаването им; 6. Анализ на използването на техническа помощ (приложимо само за ОПАК); 7. Анализ на извършените мерки и дейности по информизиране и публичност.
2	Оценка на изпълнението на ОПДУ в периода 2015-2017 г. и проучвания, подпомагащи	Първите години от изпълнението на оперативната програма са определящи за насочването на изпълнението ѝ в необходимата посока и с необходимия темп на кандидатстване и	Документи на УО: Наръчник за управлението и изпълнението на ОПДУ, Насоки за кандидатстване и приложения към тях, ИСУН ИГРП 2015, ИГРП 2016 и ИГРП 2017, Годишният доклад за напредъка в изпълнението на ОПДУ за 2015 и 2016	1. Анализ на съответствието между стратегиите (целите и приоритетите), заложи в ОПДУ, и тяхното изпълнение, от една страна, и настоящото социално-икономическо положение в страната от друга страна 2. Анализ на постигнатите резултати, измерени посредством материални и

и процеса по планиране събирането на данни за всички оценки след 2017 г., включени в Плана за оценка на ОПДУ	изпълнение на проекти. Тази оценка е необходима не само с оглед подготовката през 2017 г. на годишен доклад за изпълнението на ОПДУ (съгласно чл. 50 пар. 4 на Регламент (ЕС) № 1303/2013), но и за идентифициране на пречки пред изпълнението на ОПДУ, за да може УО да вземе корективни мерки до края на 2018 г. във връзка с изпълнението на целевите стойности на индикаторите от рамката за изпълнение, както и за избягване на автоматично освобождаване на средства. Оценката ще подпомогне и подаването на информация за изготвянето на Доклада за напредъка по изпълнението на Споразумението за партньорство съответно към 31 декември 2016 г. (съгласно чл. 52 пар.1 на	г. ще бъдат предоставени на изпълнителя заедно с вариантите на всички приложими процедурни документи – Наръчник на УО на ОПДУ, СУК на УО на ОПДУ, общи условия, договор за БФП, указания за електронно отчитане, документите, свързани с изпълнението на предварителното условие по Тематична цел 11 и др., които вече са налични в УО. Необходимо е набавяне на информация за външни фактори, оказващи въздействие върху изпълнението на ОПДУ и усвояването на средствата. Нормативни документи, информационни системи	финансови показатели, включително анализ на качеството на осъществения напредък по отношение на първоначално поставените цели 3. Анализ на ефективността и функционалността на системата и документите за изпълнение на ОПДУ 4. Принос за изпълнение на хоризонталните принципи на ЕС 5. Анализ на извършените дейности по информация и комуникация 6. Анализ на данните, които ще са необходими за всяка от оценките след 2017 г., включени в Плана за оценка на ОПДУ 7. Анализ на отчитането на общите показатели за дългосрочни резултати (Приложение I на Регламент (ЕС) № 1304/2013).

		Регламент (ЕС) № 1303/2013).		
3	Междинна оценка на напредъка по изпълнението на приоритетни оси 1, 2, 3.	Цялостна оценка на напредъка в изпълнението на ПО 1, 2 и 3 в периода 2015-май-2019, вкл. задълбочен анализ на индикаторите по програмата и доколко те са актуални, вкл. препоръки за промяна/отпадане и включване на нови индикатори. Оценката следва да включва и задълбочен анализ и препоръки по отношение на Наръчника на индикаторите по ОПДУ и метаданните за индикаторите. г., Получените резултати и констатации ще послужат като отправна точка за предприемане на конкретни действия за промяна на оперативната програма, ако това се налага, на базата на направените анализи и получените резултати от оценката. Оценката ще се	Документи на УО: Наръчник за управлението и изпълнението на ОПДУ, Насоки за кандидатстване и приложения към тях, ИСУН, Наръчник на индикаторите по ОПДУ и метаданни за всеки индикатор; Нормативни стратегически документи на национално и европейско ниво, информационни системи (ИИСДА, НСИ и др.) ИГРП 2015 - ИГРП 2019, Наръчник на УО на ОПДУ, СУК на УО на ОПДУ, административни договори/заповеди за БФП, указания за електронно отчитане са налични в УО. Необходимо е набавяне на информация за промени в нуждите на бенефициентите, степента на удовлетвореност на потребностите на бенефициентите от обявените процедури за БФП, кои са основните трудности, проблеми, грешки, за бенефициентите и УО при изпълнение на проектите, добри практики и лоши практики..	1. Анализ и оценка на напредъка в изпълнението на ПО1 на ОПДУ и постигане на целевите стойности на индикаторите по оста. Формулиране на препоръки за подобряване на изпълнението на ПО 1 на ОПДУ, в т.ч. формулиране на конкретни предложения за промени в ОПДУ, Наръчника на индикаторите по ОПДУ и метаданните по индикаторите и други документи. 2. Анализ и оценка на напредъка в изпълнението на ПО2 на ОПДУ и постигане на целевите стойности на индикаторите по оста. Формулиране на препоръки за подобряване на изпълнението на ПО 2 на ОПДУ, в т.ч. формулиране на конкретни предложения за промени в ОПДУ, Наръчника на индикаторите по ОПДУ и метаданните по индикаторите и други документи. 3. Анализ и оценка на напредъка в изпълнението на ПО 3 на ОПДУ и постигане на целевите стойности на индикаторите по оста. Формулиране на препоръки за подобряване на изпълнението на ПО 3 на ОПДУ, в т.ч. формулиране на конкретни предложения за промени в ОПДУ, Наръчника на индикаторите по ОПДУ и метаданните по индикаторите и други документи.

		извършва в съответствие с насоките на Европейската комисия. Оценката е изключително необходима с оглед изпълнението на целевите стойности на индикаторите от рамката за изпълнение и определяне на необходимостта и посоката за изменение на ОПДУ, както и за препоръки за избягване на автоматично освобождаване на средства до 2023 г.		4. Анализ и оценка на разпределението на финансовия ресурс между ПО1, ПО 2 и ПО 3 на ОПДУ, в т.ч. формулиране на конкретни предложения за промени в ОПДУ.

Планирани оценки:

4	Оценка на ефективността, ефикасността и въздействието на ОПДУ: • на дейностите за развитие на електронното	В съответствие с чл. 56, пар. 3 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, поне веднъж през програмния период се провежда оценка, с която се оценява приносът на подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове за постигането на целите по всеки приоритет. Целта на тази оценка е да	Документи на УО: Насоки за кандидатстване и приложения към тях, ИСУН Нормативни и стратегически документи на национално и европейско ниво, информационни системи (ИИСДА, Мониторстат – НСИ, СИБИЛА и др.) Решения и протоколи на АМС, САР, СЕУ Международни доклади Годишни доклади за състоянието на администрацията, ежегодни доклади по	1. Какво е въздействието от реализацията на ОПДУ по всеки приоритет на програмата? 2. Каква е промяната в гражданския контрол върху дейността на администрацията и съдебната система преди и след интервенциите по ПО2 и ПО3? Каква е промяната в участието на НПО и СИП управлението? Каква част от изменението се дължи на подкрепата от ЕСФ по ПО2 и ПО3? 3. Каква е ефективността на интервенциите по ОПДУ, разглеждана като съотношение

о управление и подобряване на административното обслужване по Приоритетна ос 1 на ОПДУ; • за административна реформа и административния капацитет по ПО 2;• за съдебната реформа, електронното правосъдие и обученията в съдебната система по ПО 3;• за	определи приноса на подкрепата от ЕСФ: 1. за развитие на електронното управление и административното обслужване в Република България чрез интервенции по ПО1 на ОПДУ;2. за развитие на административния капацитет и административната реформа ПО 2;3. за провеждане на съдебната реформа, развитие на електронното правосъдие и обученията в съдебната система чрез интервенции по ПО 3;4. за развитие на системата за управление на ЕСИФ по ПО4 и ПО5;5. за развитие на гражданския контрол върху администрацията и съдебната система чрез	Механизма за сътрудничество и проверка и годишни планове за изпълнение на препоръките от докладите по МСП, доклади на БИПИ Индекс на гражданското общество (Институт Отворено общество); Индекс на гражданско участие (Форум за гражданско участие) Среци, дълбочинни интервюта със стратегически бенефициенти, анкети, проучвания, фокус групи с потенциални бенефициенти и заинтересовани страни, анализ на индикатори, анализ на казуси, качествен сравнителен анализ, анализ на приноса, експертна оценка, финансов анализ. ИГРП 2015, ИГРП 2016, ИГРП 2017, ИГРП 2018, ИГРП 2019, ИГРП 2020 и ИГРП 2021, насоки за кандидатстване, проектни предложения, договори за предоставяне на БФП, оценки на интервенциите по ОПАК за развитие на електронното управление. Необходимо е набавяне на информация, подбор на най-подходящия метод/ комбинация от методи за оценка за отговор на формулираните въпроси при наличните данни или данните, които	между поставените цели и постигнатите резултати? 4. Каква е ефикасността на интервенциите по ОПДУ, разглеждана като съотношение между вложените ресурси и постигнатите резултати?5. Реалистични ли са били заложените цели? Каква е разликата между очакваните и постигнатите реални резултати? До каква степен са постигнати планираните стойности на индикаторите за резултат по ОПДУ?6. Какъв е приносът на подкрепата от ЕСИФ за постигането на специфичните цели на ОПДУ?7. Какъв е приносът на подкрепата от ЕСИФ чрез ОПДУ за постигане на целите на Стратегия Европа 2020, на СП и др. релевантни национални и европейски стратегически документи в областта на електронното управление, административната и съдебната реформи?8. Какво е въздействието върху целевите групи (администрации, съдебна власт, граждани, бизнес)?9. Какво е въздействието върху изпълнението на хоризонталните принципи?10. Кои са идентифицираните непланирани

развитие на системата за управление на ЕСИФ по ПО4 и ПО5; • за развитие на гражданския контрол върху администрацията и съдебната система и на гражданското участие по ПО2 и ПО3.	интервенции по ПО2 и ПО3 на ОПДУ. Въпреки мащабните интервенции за електронно управление по ОПАК, в периода 2011-2015 г. се отбелязва изоставане на страната в международните сравнителни изследвания. Съществуват редица механизми за донорско финансиране на НПО, като демаркацията и допълняемостта между тях не винаги е ясна. Гражданският контрол и партньорското управление стимулират и ускоряват реформите.	биха могли да бъдат събрани, как да се организира и планира събирането, структурирането и поддържането на данни, необходими за отговор на въпросите за оценка, въз основа на какви критерии да се подбере група от казуси за теоретична оценка на въздействието.	ефекти (положителни и отрицателни) от интервенциите на ОПДУ? 11. Как следва да се променят интервенциите в тези сфери за програмен период 2021-2027 г. за постигане на максимална ефективност и ефикасност?